

Nepříčetnost, která dost lidí patrně dožene k nepříčetnosti

Na Novinkách.cz jsem se právě dočetl, že stíhání ženy, která zabila studenta a pobodala další dva lidi, bylo zastaveno. A sice pro její „nepříčetnost“ v okamžiku páchání trestního činu.

Pokud tomu tak skutečně je a nadále zůstane, pak mám dvě vážné námitky směrem ke kauze:

- (1) Ten, kdo je schopen držet rukojmí, během nebo po útoku na druhého člověka, je tvorem příčetným, logicky uvažujícím a nadto pracujícím s kalkulem možnosti vyjednávání, a to i kdyby jeho vnímání skutečnosti bylo pouze epizodické. Vymlouvat se na nepříčetnost, se v této perspektivě jeví jako naprostý blábol. Ona „nepříčetnost“ může posloužit nanejvýš jako jistá polehčující okolnost.
- (2) Každý nese plnou zodpovědnost za své jednání, a to i tehdy, kdy jedná ve zkratu. Afekt nemůže, ba nesmí být výmluvou pro to, aby byl zastaven soudní proces, který se má dopátrat pravdy a má být i jistým zadostiučiněním, byť třeba pouze morálním, pro oběti trestného činu. Vždyť každý spravedlivý proces má mít na straně pachatelů i prostor pro projevení účinné lítosti a na straně obětí prostor pro odpuštění a milost.

A mám ještě dvě závažné námitky k naší justici:

- (1) Naše justice vysílá dva zcela nepopíratelné signály. První směrem ke všem potenciálním vrahům: stačí mít dobrý posudek psychiatra a jste z toho venku. A druhý k veřejnosti: spravedlnost pro oběti nikdy nebyla, není, a tedy i nadále nebude k mání. Raději na ni zapomeňte!
- (2) Dokud se něco podobného nepříhodí lidem v moci postavených, pak se opravdu nic podstatného v přístupu k těm obyčejným lidí nezmění. Napadá mě, jak by asi postupovala naše justice v případě, kdyby obětí bylo některé z dětí ústavních činitelů, potažmo soudců?

Na otázky: „*Komu to slouží? Kdo z toho má prospěch?*“, které zůstávají neodbytně viset ve vzduchu, není snadné odpovědět. Napadá mě jedině: někdo tu chce soustavně rozsévat do naší společnosti strach, obavy a nedůvěru. Ano, je to sice osvědčená cesta, ale pouze do pekel.

— Petr Plaňanský